

JAARVERSLAG DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE VRIJE UNIVERSITEIT / VU MEDISCH CENTRUM

2008

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Samenstelling van de commissie.....	2
3	Aantal vergaderingen	2
4	Overzicht van de dierproeven waarover advies is uitgebracht aan de Vrije Universiteit.....	3
5	Overzicht van de dierproeven waarover advies is uitgebracht aan het VU medisch centrum	6
6	Aandachtspunten	12

1 Inleiding

De dierexperimentencommissie (DEC) adviseert aan zowel de Vrije Universiteit (VU) als het VU medisch centrum (VUmc), beide te Amsterdam.

De DEC adviseert bovengenoemde vergunninghouder(s) dierproeven met betrekking tot voorgenomen dierexperimenteel onderzoek. De commissie komt in principe elf maal per jaar bijeen in plenaire vergadering.

De DEC beoordeelt de door onderzoekers ingediende aanvragen¹ (onderzoeksplannen), toetst deze aan de criteria zoals vastgelegd in de *Wet op de dierproeven* en het *Dierproevenbesluit*, en brengt aan de hand hiervan een advies uit. Wanneer geen definitief advies kan worden gegeven op basis van de beschikbare informatie, wordt de onderzoeker in eerste instantie verzocht mondeling en/of schriftelijk een nadere toelichting te geven. Zo nodig wordt de onderzoeker verzocht om de aanmelding te herzien. Beoordeling van aanvullende informatie en/of herziene versies vindt doorgaans plaats door de kleine commissie van de DEC (petit comité ofwel PC-DEC), of in herhaalde plenaire behandeling.

Daarnaast behandelt de PC-DEC de volgende zaken:

- verzoeken tot wijziging of uitbreiding van reeds van positief advies voorziene aanmeldingen
- verzoeken tot verlenging van de geldigheidsduur van adviezen²
- kleinschalige dierproeven (pilot experimenten e.d.) waarbij sprake is van beperkte aantallen proefdieren

Aan de PC-DEC gerichte verzoeken kunnen, wanneer de PC-DEC dat wenselijk acht, worden doorverwezen naar de plenaire vergaderingen. De door de PC-DEC afgehandelde zaken worden achteraf plenair behandeld, waarbij de overige commissieleden kunnen aangeven of zij instemmen met het door de PC-DEC gegeven advies. Deze terugkoppeling waarborgt ook op de langere termijn de gewenste congruentie tussen de adviezen zoals die door de voltallige, resp. kleine commissie worden gegeven.

¹ Onder aanvraag of aanmelding wordt in dit verslag verstaan een door de onderzoeker ingediend onderzoeksplan (OZP) waarin de te verrichten dierproeven worden beschreven. Het bestaat doorgaans uit een volledig ingevuld aanmeldingsformulier (t.b.v. plenaire behandeling) of een, niet aan een vast formaat gebonden, amendement hierop (t.b.v. behandeling van wijzigingen en aanvullingen).

² Verlenging van de geldigheidsduur van een advies wordt, wanneer geen sprake is van enige wijziging t.o.v. de oorspronkelijke proefopzet anders dan het moment waarop de dierproef wordt uitgevoerd, doorgaans namens de PC-DEC afgehandeld door de ambtelijk secretaris.

2 Samenstelling van de commissie

Conform het voorstel van 11 maart 2003 van de Voedsel en Warenautoriteit (voorheen Keuringsdienst van Waren) ten behoeve van een uniform format voor de jaarverslagen, worden persoonsgegevens (naam, werkgever) van de leden hier niet vermeld. Onderstaande tabel geeft de situatie aan het eind van het verslagjaar weer:

<i>Lid</i>	<i>Deskundigheid</i>	<i>Arbeidsverhouding</i>	<i>Verricht dierproeven</i>
Voorzitter	alternatieven voor dierproeven	nee	nee
Lid A	ethische toetsing	nee	nee
Lid B	ethische toetsing	nee	nee
Lid C	alternatieven voor dierproeven	ja	nee
Lid D	dierproeven	ja	ja
Lid E	dierproeven	ja	ja
Lid F	dierproeven	ja	ja
Lid G	proefdieren en hun bescherming	ja	ja
<i>vacature</i>	proefdieren en hun bescherming	-	-

De kolommen arbeidsverhouding en dierproeven geven respectievelijk aan of het desbetreffende lid in een arbeidsverhouding tot de vergunninghouder staat en of hij of zij betrokken is bij de uitvoering van dierproeven. Leden nemen uiteraard niet deel aan de totstandkoming van adviezen voor dierproeven waarbij zijzelf betrokken zijn.

Bij de plenaire vergaderingen zijn verder aanwezig de proefdierdeskundige (artikel 14 functionaris) en de ambtelijk secretaris van de DEC. Laatstgenoemden kunnen de DEC desgevraagd adviseren met betrekking tot respectievelijk proefdierkundige en procedurele aspecten, maar hebben geen stem in de totstandkoming van adviezen.

De samenstelling van de PC-DEC wisselt en is mede gebaseerd op de beschikbaarheid en respectievelijke deskundigheid van leden. Bij afhandeling van plenair behandelde aanmeldingen is de kleine commissie doorgaans samengesteld uit leden die zich daarvoor ter vergadering hebben opgegeven. In de overige gevallen wordt de samenstelling van de PC-DEC in eerste instantie bepaald door de secretaris, en desgewenst geamendeerd door de leden.

3 Aantal vergaderingen

De DEC is in het verslagjaar elf maal bijeengekomen in plenaire vergadering. De plenaire vergaderingen vinden in principe maandelijks plaats (uitgezonderd de maand augustus, waarin niet wordt vergaderd in verband met de vakantieperiode).

De PC-DEC komt niet fysiek bijeen maar behandelt haar zaken in principe per e-mail. Vragen en opmerkingen van DEC-leden, reacties van onderzoekers en bijdragen aan de eventuele daaropvolgende discussie worden door de secretaris verzameld en waar nodig weer onder de betrokken commissieleden verspreid. De leden brengen per e-mail advies uit of besluiten zo nodig de zaak (alsnog) plenair te laten behandelen.

Voor nadere informatie met betrekking tot het aantal door de voltallige, respectievelijk de kleine commissie behandelde aanmeldingen wordt verwezen naar de volgende paragrafen.

4 Overzicht van de dierproeven waarover advies is uitgebracht aan de Vrije Universiteit

De dierexperimentencommissie heeft in het verslagjaar voor de vergunninghouder Vrije Universiteit (VU) in totaal 54 aanvragen in behandeling genomen:

- 25 aanvragen zijn in plenaire behandeling genomen, waarvan
 - 1 direct ter vergadering is afgehandeld
 - 1 na herziening opnieuw plenair is besproken en afgehandeld
 - 21 na herziening en/of beantwoording van vragen door de kleine commissie zijn afgehandeld en
 - 2 door de onderzoeker zijn teruggetrokken
- 26 aanvragen zijn in behandeling genomen door de kleine commissie en aldaar afgehandeld
- 3 aanmeldingen zijn door de kleine commissie doorverwezen naar de plenaire vergadering en aldaar direct afgehandeld

De onderstaande tabellen bevatten de 52 aanvragen (onderzoeksplannen) waarover door de DEC een advies aan de Vrije Universiteit is uitgebracht. De onderzoeksplannen zijn als volgt verdeeld over de doelen waarvoor volgens de registratie dierproeven dierexperimenteel onderzoek kan worden verricht:

26 - Opsporen van ziekten bij dieren	1
29 - Onderwijs / Training	1
32 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. geestesziekte / zenuwziekte bij mensen	30
33 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. andere ziekten bij mensen	4
35 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. gedrag van dieren	4
37 - Andere wetenschappelijke vraag	12

Volgens de *Dierproevenregeling* d.d. 18 december 1996 dient het verslag van de dierexperimentencommissie per advies informatie te verschaffen over "de duur van de proef". Het is echter niet duidelijk op welke wijze dit begrip moet worden geïnterpreteerd wanneer men spreekt over een verzameling experimenten. De dierexperimentencommissie brengt adviezen uit op basis van onderzoeksplannen die dikwijls meerdere experimenten omvatten, veelal van uiteenlopende aard en duur. Ook binnen één experiment kan de duur van de proef verschillen, bijvoorbeeld wanneer het einde van de proef afhankelijk is van experimentele parameters. In het hieronder weergegeven overzicht wordt de duur van de proef dan ook niet vermeld.

- a) Het herkennen of opsporen (anders dan inde uitoefening van de diergeneeskunde op het betrokken dier) van ziekten bij het dier [26]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	-

- b) Het verschaffen of ontwikkelen van kennis van het menselijke of dierlijke lichaam of van handvaardigheid in het verrichten van ingrepen daarop [29]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	De onderzoeker wordt verzocht jaarlijks aan de DEC te rapporteren hoeveel dieren zijn gebruikt voor welke specifieke doeleinden. Toestemming voor het oefenen van "survivaloperaties" kan via de proefdierdeskundige worden aangevraagd.

- c) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot geestesziekten of ziekten van het zenuwstelsel bij de mens [32]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	-
1 jaar 6 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Dit onderzoeksplan vervangt [...].
2 jaar	positief	De DEC gaat er bij haar advies van uit dat de beschreven experimenten op een dusdanige wijze zullen worden uitgevoerd dat de wetenschappelijke integriteit van de resultaten, in weerwil van eventuele overlast t.g.v. verbouwingen, gewaarborgd is. / Het advies voor de oorspronkelijke aanvraag was niet unaniem.
1 jaar 1 maand	positief	Dit onderzoeksplan vervangt [...]. / Advies conform RBD0171(J03).
3 maanden	positief	-
1 jaar 10 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van (het gewijzigde) experiment 1 aan de DEC te rapporteren alvorens de overige experimenten uit te voeren.
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 10 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
7 maanden	positief	-
1 jaar	positief	-
1 jaar 10 maanden	positief	De commissie is van oordeel dat individuele dieren ten hoogste eenmaal voor het oefenen van orale toediening dienen te worden ingezet.
1 jaar 6 maanden	positief	-
2 jaar	positief	Eén commissielid achtte inschatting van het maatschappelijke belang (en daarmee het maken van een afweging) niet goed mogelijk en heeft zich derhalve van advies onthouden.
2 jaar	positief	Eén commissielid achtte inschatting van het maatschappelijke belang (en daarmee het maken van een afweging) niet goed mogelijk en heeft zich derhalve van advies onthouden.
2 jaar	positief	-
9 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Dit onderzoeksplan vervangt [...], dat hiermee komt te vervallen. / Bij haar advies gaat de DEC er van uit dat het ongerief het niveau "matig" niet zal overstijgen.
2 jaar	positief	-
1 jaar 10 maanden	positief	-

- d) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot andere ziekten bij de mens [33]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	-
1 jaar 11 maanden	positief	-
1 jaar 8 maanden	positief	-
1 jaar 4 maanden	positief	-

- e) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot het gedrag van dieren [35]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
1 jaar	positief	-
1 jaar 11 maanden	positief	-
10 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten en conclusies van deze dierproeven na afloop van de studie aan de DEC te rapporteren.
7 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten en conclusies van deze dierproeven na afloop van de studie aan de DEC te rapporteren.

- f) Een antwoord te verkrijgen op een andere wetenschappelijke vraag [37]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	De onderzoeker wordt verzocht observaties en bevindingen m.b.t. het daadwerkelijk opgetreden ongerief na afloop van de studie aan de DEC te rapporteren.
1 jaar 2 maanden	positief	-
6 maanden	positief	-
2 maanden	positief	-
2 jaar	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van de in het kader van deze aanmelding uitgevoerde experimenten aan de DEC te rapporteren.
1 jaar 1 maand	positief	De voortgang en resultaten van het onderzoek worden jaarlijks aan de DEC gerapporteerd, waarbij inzage wordt gegeven in de uitgevoerde dierproeven en het daarbij optredende ongerief, alsmede de bijdrage die de uitgevoerde dierproeven hebben geleverd aan de in de aanmelding geformuleerde doelstellingen.
11 maanden	positief	Advies conform Besluit BD 02.241 (E09A), laatstelijk gewijzigd d.d. 19 december 2007.
1 jaar 1 maand	positief	Dit onderzoeksplan vervangt [...]. / Advies conform Besluit BD 02.241 (E09A), laatstelijk gewijzigd d.d. 19 december 2007.
11 maanden	positief	-
1 jaar	positief	-
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-

5 Overzicht van de dierproeven waarover advies is uitgebracht aan het VU medisch centrum

De dierexperimentencommissie heeft in het verslagjaar voor de vergunninghouder VU medisch centrum (VUmc) in totaal 164 aanvragen in behandeling genomen:

- 92 aanvragen zijn in plenaire behandeling genomen, waarvan
 - 20 direct ter vergadering zijn afgehandeld (waaronder 1 subsidieaanvraag)
 - 6 na herziening opnieuw plenair zijn besproken en aldaar direct afgehandeld
 - 64 na herziening en/of beantwoording van vragen door de kleine commissie zijn afgehandeld
 - 1 nog in behandeling is en
 - 1 door de onderzoeker is teruggetrokken
- 65 aanvragen zijn in behandeling genomen door de kleine commissie en aldaar afgehandeld (63), ofwel nog in behandeling (2)
- 7 aanmeldingen zijn door de kleine commissie doorverwezen naar de plenaire vergadering en aldaar direct afgehandeld (5) dan wel vervolgens alsnog in de kleine commissie afgehandeld (2)

De onderstaande tabellen bevatten de 160 aanvragen (onderzoeksplannen) waarover door de DEC een advies aan het VU medisch centrum is uitgebracht. Daarnaast zijn in het verslagjaar 3 aanvragen gedaan waarover op het moment van schrijven — bedoeld overzicht geeft de situatie op 1 februari 2009 weer — (nog) geen advies is uitgebracht omdat zij nog in behandeling zijn. De resterende aanvraag betrof een subsidieaanvraag waarover geen advies in de zin van de *Wet op de dierproeven* wordt uitgebracht; zie pagina 11.

De 160 aanmeldingen waarvoor advies is verleend zijn als volgt verdeeld over de doelen waarvoor volgens de registratie dierproeven dierexperimenteel onderzoek kan worden verricht:

03 - Ontwikkeling van geneesmiddelen	1
24 - Opsporen van ziekten bij mensen	1
29 - Onderwijs / Training	4
30 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. kanker (excl. carcinogene stoffen) bij mensen	22
31 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. hart- en vaatziekten bij mensen	33
32 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. geestesziekte / zenuwziekte bij mensen	30
33 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. andere ziekten bij mensen	44
34 - Wetenschappelijke vraag m.b.t. andere lichamelijke kenmerken bij mensen	9
37 - Andere wetenschappelijke vraag	16

Volgens de *Dierproevenregeling* d.d. 18 december 1996 dient het verslag van de dierexperimentencommissie per advies informatie te verschaffen over "de duur van de proef". Het is echter niet duidelijk op welke wijze dit begrip moet worden geïnterpreteerd wanneer men spreekt over een verzameling experimenten. De dierexperimentencommissie brengt adviezen uit op basis van onderzoeksplannen die dikwijls meerdere experimenten omvatten, veelal van uiteenlopende aard en duur. Ook binnen één experiment kan de duur van de proef verschillen, bijvoorbeeld wanneer het einde van de proef afhankelijk is van experimentele parameters. In het hieronder weergegeven overzicht wordt de duur van de proef dan ook niet vermeld.

- a) Onderzoek t.b.v. de toepassing in de mens met betrekking tot de ontwikkeling van geneesmiddelen [03]

periode waarvoor toestemming	advies	eventuele voorwaarden / opmerkingen
11 maanden	positief	-

- b) Het herkennen of opsporen van ziekten bij de mens [24]

periode waarvoor toestemming	advies	eventuele voorwaarden / opmerkingen
------------------------------	--------	-------------------------------------

2 jaar	positief	a) Het advies betreft uitsluitend experimenten 1, 2 en 4 zoals beschreven bij punt 5.1 in het onderzoeksplan. Dierproeven i.h.k.v. experiment 3 worden apart bij de DEC aangemeld, tezamen met een specifieke beschrijving van de belangen en het verwachte ongerief. b) De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van de experimenten en de daadwerkelijk gebruikte aantallen dieren na afloop van de studie aan de DEC te rapporteren.
--------	----------	--

- c) Het verschaffen of ontwikkelen van kennis van het menselijke of dierlijke lichaam of van handvaardigheid in het verrichten van ingrepen daarop [29]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
6 maanden	positief	-
2 maanden	positief	De DEC meent dat de genoemde alternatieven de voorgestelde dierproef niet kunnen vervangen, maar waar mogelijk wel dienen te worden toegepast als voorbereiding en aanvulling erop, teneinde het "rendement" van de dierproef te maximaliseren.
2 maanden	positief	-
4 maanden	positief	-

- d) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot kanker bij de mens (exclusief het vaststellen van potentiële carcinogenen) [30]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	Uitvoering van de studie geschiedt conform de met de proefdierdeskundige gemaakte afspraken.
1 jaar 7 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 6 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van het pilotexperiment aan de DEC te rapporteren alvorens de eigenlijke studie te starten.
1 jaar 6 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
5 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
3 maanden	positief	-
2 jaar	positief	Bij de uitvoering van de studie worden de door de proefdierdeskundige geformuleerde criteria als Humaan Eindpunt gehanteerd.
2 jaar	positief	Bij de uitvoering van de studie worden de door de proefdierdeskundige geformuleerde criteria als Humaan Eindpunt gehanteerd.
2 jaar	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van de immunisaties, alsmede de na individuele boosterinjecties behaalde titers, i.h.k.v. de welzijnsevaluatie aan de proefdierdeskundige te rapporteren.
2 jaar	positief	-
1 jaar 9 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	-

1 jaar 2 maanden	positief	-
------------------	----------	---

- e) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot hart- en vaatziekten bij de mens [31]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
2 jaar	positief	Het advies betreft in eerste instantie alleen groepen 1 t/m 15 en 24 t/m 27. Een aanvullend advies voor groepen 16 t/m 23 kan zo nodig worden aangevraagd d.m.v. een gemotiveerd verzoek op basis van de resultaten van het eerste deel van de studie.
7 maanden	positief	-
1 jaar	positief	-
1 jaar	positief	-
1 jaar 7 maanden	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	Bij uitvoering van de studie dienen de humane eindpunten zoals vastgesteld in overleg met de proefdierdeskundige te worden gehanteerd.
11 maanden	positief	-
6 maanden	positief	-
6 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de bevindingen van het pilotexperiment aan de DEC en de proefdierdeskundige te rapporteren.
5 maanden	positief	-
1 jaar 8 maanden	positief	-
2 jaar	positief	Dit onderzoeksplan vervangt (het resterende deel van) [...].
1 jaar 10 maanden	positief	-
1 jaar 4 maanden	positief	-
1 jaar 9 maanden	positief	-
1 jaar 6 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten en conclusies van deze dierproeven na afloop aan de DEC te rapporteren.
2 jaar	positief	Zoals met de proefdierdeskundige is overeengekomen, zal d.m.v. ECG monitoring direct na het infarct worden geprobeerd de uitval te minimaliseren. Voor de experimentele groepen wordt conform de afspraak d.d. 5 maart een groepsgrootte van 19 gehanteerd.
1 jaar 7 maanden	positief	-
6 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Dit advies vervangt het eerdere advies voor [...] (d.d. 08-07-2008).
1 jaar 9 maanden	positief	-
1 jaar 11 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van het experiment aan de DEC te rapporteren.
1 jaar 9 maanden	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten van het experiment aan de DEC te rapporteren.
2 jaar	positief	Bij het advies verwijst de commissie naar haar overwegingen t.a.v. de belangen van het onderzoek, die op 13 maart aan de onderzoeker kenbaar zijn gemaakt.
1 jaar 5 maanden	positief	-
4 maanden	positief	-
8 maanden	positief	-
7 maanden	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	-
2 jaar	positief	-

- f) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot geestesziekten of ziekten van het zenuwstelsel bij de mens [32]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
9 maanden	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	-
5 maanden	positief	-
3 maanden	positief	-
8 maanden	positief	-
1 jaar 2 maanden	positief	-
8 maanden	positief	-
2 jaar	positief	Het DEC advies betreft de gefaseerde proefopzet met terugkoppeling na experiment 1, zoals beschreven in het onderzoeksplan.
2 jaar	positief	Het DEC advies betreft de gefaseerde proefopzet met terugkoppeling na experiment 1, zoals beschreven in het onderzoeksplan.
1 jaar 7 maanden	positief	Het DEC advies betreft de gefaseerde proefopzet met terugkoppeling na experiment 1, zoals beschreven in het onderzoeksplan.
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Het advies van de commissie is niet unaniem.
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Het advies betreft in eerste instantie één immunisatie (met drie dieren) per antigeen. Mocht herhaling noodzakelijk blijken, dan kan hiervoor via de proefdierdeskundige toestemming worden gevraagd.
1 jaar 9 maanden	positief	-
1 jaar 9 maanden	positief	De voortgang en resultaten van het onderzoek worden jaarlijks (ter vergadering) aan de DEC gerapporteerd, waarbij inzage wordt gegeven in de uitgevoerde dierproeven en het daarbij opgetreden ongerief, alsmede de bijdrage die de uitgevoerde dierproeven hebben geleverd aan het verwezenlijken van de in de aanmelding geformuleerde doelstellingen.
1 jaar	positief	-
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-

- g) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot andere ziekten bij de mens [33]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
3 maanden	positief	-
1 jaar	positief	-
6 maanden	positief	-

4 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 2 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 1 maand	positief	-
1 jaar 2 maanden	positief	-
7 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 6 maanden	positief	-
11 maanden	positief	-
9 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 2 maanden	positief	Immunisaties worden uitgevoerd conform de met de proefdierdeskundige overeengekomen procedure. Het advies betreft een tweede immunisatie (met drie dieren); indien herhaling noodzakelijk blijkt kan dit via de proefdierdeskundige worden aangevraagd.
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Gewichtsverlies t.g.v. DSS colitis van maximaal 20 tot 25% (t.o.v. het startgewicht) wordt toegestaan mits andere parameters zoals uiterlijk gedrag (lusteloos gedrag) en reactie op prikkels niet veranderen door deze gewichtsafname. Als dit wel gebeurt dan dient de onderzoeker de muizen direct uit de proef te nemen en te doden. / Het advies van de commissie is niet unaniem.
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar	positief	-
2 jaar	positief	De onderzoeker wordt verzocht de resultaten en conclusies van deze dierproeven na afloop aan de DEC te rapporteren.
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	Gewichtsverlies t.g.v. DSS colitis van maximaal 20 tot 25% (t.o.v. het startgewicht) wordt toegestaan mits andere parameters zoals uiterlijk gedrag (lusteloos gedrag) en reactie op prikkels niet veranderen door deze gewichtsafname. Als dit wel gebeurt dan dient de onderzoeker de muizen direct uit de proef te nemen en te doden.
2 jaar	positief	Gewichtsverlies t.g.v. DSS colitis van maximaal 20 tot 25% (t.o.v. het startgewicht) wordt toegestaan mits andere parameters zoals uiterlijk gedrag (lusteloos gedrag) en reactie op prikkels niet veranderen door deze gewichtsafname. Als dit wel gebeurt dan dient de onderzoeker de muizen direct uit de proef te nemen en te doden.
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-

1 jaar 1 maand	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
5 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-

- h) Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot andere lichamelijke kenmerken bij de mens [34]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
1 jaar 5 maanden	positief	-
2 jaar	positief	-
2 jaar	positief	-
1 jaar 2 maanden	positief	-
2 jaar	positief	Deze aanmelding vervangt protocol [...], dat hiermee komt te vervallen.
1 jaar 4 maanden	positief	-
6 maanden	positief	-
6 maanden	positief	-
1 jaar	positief	-

- i) Een antwoord te verkrijgen op een andere wetenschappelijke vraag [37]

<i>periode waarvoor toestemming</i>	<i>advies</i>	<i>eventuele voorwaarden / opmerkingen</i>
1 jaar	positief	
3 maanden	positief	
2 maanden	positief	
1 jaar 1 maand	positief	
8 maanden	positief	
2 jaar	positief	
2 jaar	positief	
1 jaar 3 maanden	positief	
2 jaar	positief	
2 jaar	positief	
2 jaar	positief	
1 jaar 1 maand	positief	Aangezien het een terminaal experiment betreft, waarbij de dieren niet bijkomen uit anesthesie, kan het ongerief worden ingeschat als "gering" i.p.v. "matig".
8 maanden	positief	
6 maanden	positief	
1 jaar 1 maand	positief	
1 jaar 5 maanden	positief	

Naast bovengenoemde onderzoeksplannen heeft de dierexperimentencommissie één aanmelding ten behoeve van een subsidieaanvraag behandeld. Hierbij geeft de commissie in een brief aan de subsidievragers aan of zij in principe al dan niet bezwaar heeft tegen het beschreven onderzoeksproject. In deze gevallen wordt nog geen advies in de zin van de Wet op de dierproeven uitgebracht; na toekenning van de subsidie dienen de eigenlijke dierproeven alsnog op de gebruikelijke wijze te worden aangemeld en getoetst.

6 Aandachtspunten

De *Dierproevenregeling* schrijft voor dat de DEC in haar jaarverslag melding maakt van "procedures of kwesties die als problematisch werden ervaren". Veel algemene kwesties zijn in eerdere jaarverslagen reeds aan de orde gekomen, en worden hier niet expliciet opnieuw benoemd. Derhalve beperkt de commissie zich in dit verslag tot één punt:

Ledenwerving

Het blijkt in de praktijk lastig te zijn om gekwalificeerde kandidaten te vinden die tijd kunnen, willen en mogen vrijmaken voor het lidmaatschap van de DEC. Het lidmaatschap vereist, zoals reeds eerder is betoogd, een aanzienlijke inzet aan tijd en energie. Voor potentiële interne leden blijkt vaak een struikelblok te zijn dat de tijd die het werk ten behoeve van de DEC kost niet wordt gecompenseerd.

Wanneer in de toekomst strengere eisen gaan worden gesteld aan de deskundigheid van DEC leden en het op peil houden daarvan — zoals bekend is in het "stakeholder" overleg voorgesteld om cursussen en nascholing een meer verplichtend karakter te geven — zal het werven van geschikte nieuwe leden naar verwachting nog lastiger worden. Dit is op zichzelf uiteraard geen reden om af te zien van de beoogde professionalisering, maar betekent mogelijk wel dat ook voor de werkwijze van de commissie als geheel andere vormen gevonden zullen moeten worden. Hierbij dient niet vergeten te worden dat een goed functionerende DEC niet alleen van belang is in het kader van de zorgvuldige omgang met proefdieren, maar in wezen ook onmisbaar is voor het (dierexperimentele) onderzoek van de beide instellingen.

contactgegevens:

Vrije Universiteit
Secretariaat Dierexperimentencommissie
dienst Arbo en Milieu
Van der Boechorststraat 1
1081 BT Amsterdam